

คำสั่งนายกรัฐมนตรี
ที่ 1/2540

เรื่อง กำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง

โดยที่มาตรการต่างๆ ที่ได้กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไข และป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง ในช่วงหลังการยกเลิกควบคุมราคาน้ำมันเชื้อเพลิงแล้วนั้น ปรากฏว่า มาตรการบางอย่างมีความไม่เหมาะสมกับภาวะการณ์ในปัจจุบัน สมควรยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติม และสมควรกำหนดมาตรการเพิ่มเติมขึ้นใหม่ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงมีความจำเป็นต้องปรับปรุงคำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่กำหนดมาตรการดังกล่าวเสียใหม่ ประกอบกับคำสั่งดังกล่าวมีอยู่หลายฉบับ สมควรรวบรวมประมวลไว้เป็นฉบับเดียวกัน เพื่อสะดวกในการใช้บังคับ

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 3 แห่งพระราชกำหนดแก้ไข และป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2516 นายกรัฐมนตรีจึงมีคำสั่งกำหนด มาตรการ เพื่อแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิก

(1) คำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 11/2534 เรื่อง กำหนดมาตรการเพื่อแก้ไข และป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง ลงวันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2534

(2) คำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 13/2534 เรื่อง กำหนดมาตรการเพื่อแก้ไข และป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง ลงวันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2534

(3) คำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 15/2534 เรื่อง กำหนดมาตรการเพื่อแก้ไข และป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง ลงวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2534

(4) คำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 1/2535 เรื่อง กำหนดมาตรการเพื่อแก้ไข และป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง ลงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2535

(5) คำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 6/2535 เรื่อง กำหนดมาตรการเพื่อแก้ไข และป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง ลงวันที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ. 2535

(6) คำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 7/2535 เรื่อง มอบหมายให้รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี เพื่อปฏิบัติการตามพระราชกำหนดแก้ไข และป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง ลงวันที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ. 2535

(7) คำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 1/2536 เรื่อง กำหนดมาตรการเพื่อแก้ไข และป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง ลงวันที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2536

(8) คำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 1/2538 เรื่อง กำหนดมาตรการเพื่อแก้ไข และ ป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง ลงวันที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ. 2538

(9) คำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 1/2539 เรื่อง กำหนดมาตรการเพื่อแก้ไข และ ป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2539

(10) คำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 4/2539 เรื่อง กำหนดมาตรการเพื่อแก้ไข และ ป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง ลงวันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2539

ข้อ 2 ในคำสั่งนี้

"กองทุน" หมายความว่า กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงที่จัดตั้งขึ้นตามคำสั่งนี้

"น้ำมันเชื้อเพลิง" หมายความว่า น้ำมันเบนซิน น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล น้ำมันเตา และน้ำมันที่คล้ายกัน หรือน้ำมันสำหรับเครื่องยนต์ที่คล้ายกัน และให้ความหมายรวมถึงก๊าซและ ยางมะตอยด้วย

"ก๊าซ" หมายความว่า ก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่ใช้เป็นก๊าซหุงต้ม หรือก๊าซ ไฮโดรคาร์บอนเหลว ซึ่งได้แก่ โพรเพน โพรพิลีน นอร์มัลบิวเทน ไอโซ-บิวเทน หรือบิวทิลีนส์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกันเป็นส่วนใหญ่

"คลังก๊าซ" หมายความว่า สถานที่ พร้อมด้วยถังเก็บก๊าซ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับใช้เก็บก๊าซเพื่อการขายส่ง โดยมีถังเก็บก๊าซที่มีขนาดความจุ ตั้งแต่สองพัน ลูกบาศก์เมตรขึ้นไป

"ถังก๊าซหุงต้ม" หมายความว่า ภาชนะที่ใช้บรรจุก๊าซที่มีขนาดบรรจุก๊าซ ไม่เกิน ถังละ 50 กิโลกรัม แต่ไม่หมายความถึงภาชนะที่ใช้บรรจุก๊าซ เพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับ ยานพาหนะ

"โรงกลั่น" หมายความว่า โรงกลั่นน้ำมันเชื้อเพลิง สถานที่ผลิตและจำหน่าย น้ำมันเชื้อเพลิงภายในราชอาณาจักร และให้หมายความรวมถึงโรงกลั่นในราชอาณาจักร ที่ผลิต และจำหน่ายก๊าซ เพื่อใช้ในราชอาณาจักร และโรงอุตสาหกรรมเคมีปิโตรเลียม และสารละลาย ด้วย

"สถานีบริการ" หมายความว่า สถานที่ที่ดำเนินกิจการค่าน้ำมันเชื้อเพลิง โดย บริการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง สำหรับยานพาหนะให้แก่ประชาชน แต่ไม่หมายความรวมถึง สถานีบริการที่เป็นของกระทรวง ทบวง กรม หรือรัฐวิสาหกิจ และร้านค่าน้ำมันเชื้อเพลิง

"ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่ทำในราชอาณาจักร" หมายความว่า ราคาน้ำมัน เชื้อเพลิงที่ผลิต และจำหน่าย ณ โรงกลั่นเพื่อใช้ในราชอาณาจักร

"ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่นำเข้า" หมายความว่า ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่นำเข้า เพื่อใช้ในราชอาณาจักร

"ราคาขายส่งหน้าโรงกลั่น" หมายความว่า ราคาขายส่งหน้าโรงกลั่น ที่จำหน่าย ให้แก่ผู้ค่าน้ำมันตามมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2521

"ราคาขายปลีก" หมายความว่า ราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิง ที่กำหนดโดย ประกาศของคณะกรรมการกลาง กำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด หรือประกาศของ คณะกรรมการส่วนจังหวัด กำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด แล้วแต่กรณี

"ค่าการตลาด" หมายความว่า ค่าใช้จ่ายต่างๆ ซึ่งรวมผลตอบแทน ในการดำเนิน ธุรกิจของเจ้าของสถานบริการ ซึ่งรับน้ำมันเชื้อเพลิงจากผู้ค้าน้ำมัน และของผู้ค้าน้ำมัน ซึ่งรับ น้ำมันเชื้อเพลิงจากผู้ผลิตและจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง จากโรงกลั่นเพื่อใช้ในราชอาณาจักร หรือจากผู้นำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อใช้ในราชอาณาจักร แล้วแต่กรณี

"ผู้ค้าน้ำมัน" หมายความว่า ผู้กระทำการค้าน้ำมันเชื้อเพลิงโดยซื้อ ส่งนำเข้า หรือได้มาด้วยประการอื่นใด เพื่อจำหน่าย ซึ่งมีปริมาณการค้าน้ำมันเชื้อเพลิงแต่ละชนิด หรือ รวมกันทุกชนิด ปีละตั้งแต่สองหมื่นเมตริกตันขึ้นไป

"ภาษี" หมายความว่า ภาษีสรรพสามิต และภาษีอื่นๆ ที่เรียกเก็บจากน้ำมัน เชื้อเพลิง

"อัตราภาษีสูงสุด" หมายความว่า อัตราภาษีสูงสุดของน้ำมันเชื้อเพลิงแต่ละชนิด ที่กระทรวงการคลังมีอำนาจเรียกเก็บได้

"อัตราภาษีต่ำสุด" หมายความว่า อัตราภาษีต่ำสุดของน้ำมันเชื้อเพลิงแต่ละชนิด ที่กระทรวงการคลังมีอำนาจเรียกเก็บได้

"ผู้บรรจุก๊าซ" หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเป็นผู้บรรจุก๊าซ ในถังก๊าซหุงต้ม ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน หรือกฎหมายว่าด้วยการบรรจุก๊าซ

"เจ้าของสถานบริการ" หมายความว่า รวมถึง ผู้ค้าน้ำมันซึ่งเป็นเจ้าของสถานบริการ โดยให้ถือว่า ผู้ค้าน้ำมันเป็นเจ้าของสถานบริการแต่ละแห่ง และในกรณีที่เจ้าของสถานบริการไม่ อยู่ หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งนี้ได้ ให้หมายความรวมถึงผู้ครอบครอง หรือจัดการดูแล สถานบริการด้วย

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณานโยบายพลังงาน ซึ่ง แต่งตั้งโดยคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

"ปลัดกระทรวงการคลัง" หมายความว่า รวมถึง ผู้ซึ่งปลัดกระทรวงการคลัง มอบหมายด้วย

ข้อ 3 ให้จัดตั้งกองทุน เรียกว่า "กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง" ประกอบด้วยเงิน ดังต่อไปนี้

(1) เงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงตามคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 11/2534 เรื่อง กำหนดมาตรการเพื่อแก้ไข และป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง ลงวันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2534

(2) เงินที่โอนมาจากกองทุนอื่น (ถ้ามี)

(3) เงินที่ส่งเข้ากองทุนตามคำสั่งนี้

(4) เงินงบประมาณที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นคราวๆ (ถ้ามี)

(5) เงินอื่นๆ

ข้อ 4 ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) กำหนดหลักเกณฑ์สำหรับการคำนวณราคา และกำหนดราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ที่ทำในราชอาณาจักร ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่นำเข้าเพื่อใช้ในราชอาณาจักร
- (2) กำหนดค่าการตลาดสำหรับการซื้อขายน้ำมันเชื้อเพลิง
- (3) กำหนดค่าขนส่งไปยังคลังก๊าซ และค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาก๊าซ ณ คลังก๊าซ ตลอดจนกำหนดราคาขายก๊าซ ณ คลังก๊าซ เป็นราคาเดียวกันทุกแห่งทั่วราชอาณาจักร
- (4) กำหนดอัตราเงินสงฆ์เข้ากองทุน หรืออัตราเงินชดเชย สำหรับก๊าซที่ซื้อ หรือได้มาจากผู้รับสัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม ซึ่งเป็นผู้ผลิตได้จากการแยกก๊าซธรรมชาติในราชอาณาจักร น้ำมันเชื้อเพลิงที่ทำในราชอาณาจักร น้ำมันเชื้อเพลิงที่นำเข้าเพื่อใช้ในราชอาณาจักร น้ำมันเชื้อเพลิงที่ส่งออก น้ำมันเชื้อเพลิงที่จำหน่ายให้แก่เรือเพื่อใช้ในการเดินทางออกนอกราชอาณาจักร และก๊าซหุงต้มที่จำหน่ายให้แก่ประชาชน
- (5) กำหนดชนิดของน้ำมันเชื้อเพลิง ที่ไม่ต้องส่งเงินเข้ากองทุน หรือไม่ให้ได้รับเงินชดเชย
- (6) กำหนดราคาขายส่งหน้าโรงกลั่น และคำนวณราคาขายปลีก
- (7) พิจารณากำหนดอัตราภาษีให้อยู่ในระดับไม่ต่ำกว่าอัตราภาษีต่ำสุด และไม่สูงกว่าอัตราภาษีสูงสุด
- (8) กำหนดให้โรงกลั่นแจ้งราคาขายส่งหน้าโรงกลั่นต่อคณะกรรมการ
- (9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามคำสั่งนี้
- (10) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อ 5 ให้เลขาธิการคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ มีอำนาจลงนาม ในประกาศคณะกรรมการพิจารณานโยบายพลังงาน เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการพิจารณานโยบายพลังงาน ตามอำนาจหน้าที่ในข้อ 4(1) (2) (3) (4) (5) (7) ของคำสั่งนี้

ข้อ 6 ให้ปลัดกระทรวงการคลังเป็นผู้จัดการกองทุน มีอำนาจหน้าที่ในการจ่ายเงินจากกองทุนตามคำสั่งนี้ และตามที่คณะกรรมการกำหนด ตามข้อ 4 ของคำสั่งนี้ ทั้งนี้ โดยให้มีอำนาจกำหนดระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามคำสั่งนี้ ตามที่เห็นสมควรด้วย

ข้อ 7 กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงอาจมีรายจ่าย ดังต่อไปนี้

- (1) เป็นเงินจ่ายชดเชยตามอัตราที่คณะกรรมการกำหนดตามข้อ 4 ของคำสั่งนี้
- (2) ค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ตามหมวดรายจ่าย ภายในวงเงินประมาณการจ่ายประจำปีที่คณะกรรมการอนุมัติ ดังนี้
 - ค่าจ้างชั่วคราว
 - ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ
 - ค่าครุภัณฑ์
 - ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการเห็นชอบ
- (3) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการใดๆ เพื่อแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง
- (4) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการใดๆ เพื่อให้การเก็บเงินเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง หรือการจ่ายเงินชดเชยจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นไปอย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ
- (5) ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการเห็นชอบ

ข้อ 8 ในกรณีที่คณะกรรมการกำหนดให้มีการส่งเงินเข้ากองทุน สำหรับน้ำมันเชื้อเพลิงที่ทำในราชอาณาจักร ให้ผู้ผลิตน้ำมันเชื้อเพลิง ณ โรงกลั่นและจำหน่ายเพื่อใช้ในราชอาณาจักร ส่งเงินเข้ากองทุน ตามปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงที่ผลิตและจำหน่าย เพื่อใช้ในราชอาณาจักรในอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

การส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งแก่กรมสรรพสามิต พร้อมกับการชำระภาษีสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิง (ถ้ามี) ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กรมสรรพสามิตกำหนด

ข้อ 9 ในกรณีที่คณะกรรมการกำหนดให้มีการส่งเงินเข้ากองทุน สำหรับน้ำมันเชื้อเพลิงที่นำเข้า ให้ผู้นำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อใช้ในราชอาณาจักร ส่งเงินเข้ากองทุนตามปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงที่นำเข้า เพื่อใช้ในราชอาณาจักร ในอัตราที่คณะกรรมการกำหนด

การส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งแก่ผู้รับชำระอากรขาเข้า พร้อมกับการชำระค่าภาษีอากรสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิงนั้น (ถ้ามี) ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กรมศุลกากรกำหนด

ข้อ 10 ในกรณีที่คณะกรรมการกำหนดให้มีการจ่ายเงินชดเชยจากกองทุน น้ำมันเชื้อเพลิง ที่ทำในราชอาณาจักร ให้ปลัดกระทรวงการคลัง สั่งจ่ายเงินจากกองทุน ชดเชยให้แก่ผู้ผลิตน้ำมันเชื้อเพลิง ณ โรงกลั่นและจำหน่ายเพื่อใช้ในราชอาณาจักร ตามปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงที่ผลิตและจำหน่าย เพื่อใช้ในราชอาณาจักรในอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

การขอรับเงินชดเชยตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นรายการแจ้งชนิด และปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงดังกล่าว แก่กรมสรรพสามิต พร้อมกับการชำระภาษีสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิง (ถ้ามี) และให้นำข้อ 8 วรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ 11 ในกรณีที่คณะกรรมการกำหนดให้มีการจ่ายเงินชดเชยจากกองทุน สำหรับน้ำมันเชื้อเพลิงที่นำเข้า ให้ปลัดกระทรวงการคลังสั่งจ่ายเงินจากกองทุนชดเชย ให้แก่นำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อใช้ในราชอาณาจักร ตามปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงที่นำเข้าเพื่อใช้ในราชอาณาจักร ในอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

การขอรับเงินชดเชยตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นรายการแจ้งชนิด และปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงดังกล่าว แก่ผู้รับชำระอากรขาเข้า พร้อมกับการชำระค่าภาษีอากรสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิง (ถ้ามี) และให้นำข้อ 9 วรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ 12 ในกรณีที่มีการส่งออกน้ำมันเชื้อเพลิง

(1) ถ้าเป็นน้ำมันเชื้อเพลิงที่ต้องส่งเงินเข้ากองทุน ให้ผู้ส่งออกได้รับการยกเว้นไม่ต้องส่งเงินเข้ากองทุน แต่ถ้ามีการส่งเงินเข้ากองทุนแล้ว ให้ผู้ส่งออกขอคืนได้

(2) ถ้าเป็นน้ำมันเชื้อเพลิงที่จะได้รับเงินชดเชยจากกองทุน ไม่ให้ผู้ส่งออกได้รับเงินชดเชย แต่ถ้ามีการได้รับเงินชดเชยจากกองทุนแล้ว ให้ผู้ส่งออกส่งเงินคืนกองทุน ไม่ว่าผู้ส่งออกนั้นจะเป็นผู้ได้รับเงินชดเชยหรือไม่

การขอยกเว้นไม่ต้องส่งเงินเข้ากองทุน การขอคืนเงิน และการส่งเงินคืนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบของกรมสรรพสามิต หรือระเบียบของกรมศุลกากร แล้วแต่กรณี

ข้อ 13 ในกรณีที่มีการขายหรือจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง ให้แก่เรือเพื่อใช้เดินทางออกนอกราชอาณาจักร

(1) ถ้าเป็นน้ำมันเชื้อเพลิงที่จะได้รับเงินชดเชยจากกองทุน ให้ผู้ขายหรือจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงนั้น ส่งเงินคืนกองทุน ไม่ว่าผู้ขายหรือจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงนั้น จะเป็นผู้ได้รับเงินชดเชยหรือไม่

(2) ถ้าเป็นน้ำมันเชื้อเพลิงที่ต้องส่งเงินเข้ากองทุน และส่งเงินเข้ากองทุนแล้ว ให้ผู้ขายหรือจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงนั้น ได้รับเงินคืนจากกองทุน

ทั้งนี้ในอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนด สำหรับน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดเดียวกันที่ใช้บังคับ ในวันปล่อยเรือเพื่อเดินทางออกนอกราชอาณาจักร

การส่งเงินคืนกองทุน และการขอคืนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่กรมศุลกากรกำหนด

ข้อ 14 ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นควรให้มีการกำหนดราคาขายปลีก ให้กระทรวงพาณิชย์ปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (1) สั่งให้กรมการค้าภายใน นำเสนอให้คณะกรรมการกลางกำหนดราคาสินค้า และป้องกันการผูกขาด พิจารณากำหนดราคาขายปลีกร้าน้ำมันเชื้อเพลิงในกรุงเทพมหานคร
 - (2) สั่งให้กรมการค้าภายใน ประสานงานกับคณะกรรมการส่วนจังหวัดกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พิจารณากำหนดราคาขายปลีกร้าน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัด โดยคำนึงถึงอัตราค่าขนส่งที่เหมาะสมด้วย
- ในกรณีที่คณะกรรมการให้กำหนดราคาขายปลีกเฉพาะในกรุงเทพมหานคร ให้ปฏิบัติตามความใน (1) แต่ในกรณีที่คณะกรรมการให้กำหนดราคาขายปลีกเฉพาะในจังหวัดอื่น นอกจากกรุงเทพมหานครให้ปฏิบัติตามความใน (2)

ข้อ 15 ในกรณีที่มีความจำเป็น เพื่อแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง ให้กรมทะเบียนพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ สั่งเป็นหนังสือให้ผู้ค้าน้ำมันแจ้งข้อมูลตามแบบที่กำหนด ดังต่อไปนี้

- (1) แจ้งแผนการผลิต สั่ง นำเข้า และจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง ล่วงหน้าอย่างน้อยหนึ่งเดือน
- (2) แจ้งปริมาณ ราคา และสถานที่เก็บน้ำมันเชื้อเพลิงที่นำเข้ามา ภายในสามวัน นับแต่วันนำเข้า
- (3) แจ้งปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงที่ซื้อหรือได้มา จำหน่ายและคงเหลือเป็นประจำเดือนละ 3 ครั้ง ภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้
 - (ก) ครั้งที่ 1 สำหรับการซื้อหรือได้มา และจำหน่ายระหว่างวันที่ 1 ถึงวันที่ 10 ของเดือน ภายในวันที่ 13 ของเดือนเดียวกัน
 - (ข) ครั้งที่ 2 สำหรับการซื้อหรือได้มา และจำหน่ายระหว่างวันที่ 11 ถึงวันที่ 20 ของเดือน ภายในวันที่ 23 ของเดือนเดียวกัน
 - (ค) ครั้งที่ 3 สำหรับการซื้อหรือได้มา และจำหน่ายระหว่างวันที่ 21 ถึงวันสิ้นเดือน ภายในวันที่ 3 ของเดือนถัดไป

ข้อ 16 เพื่อให้มีก๊าซสำหรับประชาชนใช้หุงต้มอย่างพอเพียง ในราคาขายปลีกที่ทางราชการกำหนด ให้ปลัดกระทรวงการคลังสั่งจ่ายเงิน จากกองทุนชดเชยให้แก่ผู้ค้าน้ำมัน ตามมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2521 ซึ่งขาย หรือจำหน่ายก๊าซที่บรรจุในถังก๊าซหุงต้ม ตามปริมาณที่กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ ตรวจสอบและรับรองว่าเป็นปริมาณที่ผู้ค้าน้ำมัน ได้บรรจุในถังก๊าซหุงต้ม เพื่อขายหรือจำหน่าย และที่ผู้ค้าน้ำมันได้ขายหรือจำหน่าย ให้แก่ผู้บรรจุก๊าซเพื่อขายหรือจำหน่าย ทั้งนี้ในอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ข้อ 17 ในการขอรับเงินชดเชยตามข้อ 16 ให้ผู้ค้าน้ำมันปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (1) จัดทำบัญชีรับจ่ายก๊าซ เพื่อให้กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ ตรวจสอบได้ในระหว่างเวลาทำการของผู้ค้าน้ำมัน
- (2) แจ้งปริมาณก๊าซที่ซื้อหรือได้มาจาก
 - (ก) โรงกลั่น
 - (ข) การนำเข้าเพื่อใช้ในราชอาณาจักร
 - (ค) อื่นๆ
- (3) แจ้งปริมาณก๊าซที่ขายหรือจำหน่ายเพื่อบรรจุในถังก๊าซหุงต้มให้แก่
 - (ก) ตนเอง ในกรณีที่เป็นผู้บรรจุก๊าซด้วย
 - (ข) ผู้บรรจุก๊าซรายอื่น

(4) แจกปริมาณก๊าซที่ขายหรือจำหน่ายเพื่อการอื่นนอกจาก (3) ให้แก่
(ก) ผู้ค้าน้ำมันรายอื่น
(ข) ผู้ประกอบอุตสาหกรรมที่ใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิงในการประกอบ
อุตสาหกรรม รวมทั้งผู้ประกอบกิจการโรงงาน ภัตตาคาร สถานพยาบาล และโรงเรียน หรือ
กิจการอื่นที่ใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิงด้วย

(ค) สถานีบริการ
(5) ยื่นคำขอรับเงินชดเชย พร้อมกับคำรับรองของผู้บรรจุก๊าซ
การแจกปริมาณก๊าซตาม (2) (3) และ (4) และการยื่นคำขอรับเงินชดเชยพร้อม
กับคำรับรองตาม (5) ให้ทำตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนด และรับรองว่าถูกต้องตามความ
เป็นจริง และส่งไปยังกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ เดือนละครั้ง อย่างช้าภายในวันที่
10 ของเดือนถัดไป

ในกรณีที่ผู้ค้าน้ำมันซื้อหรือรับก๊าซจากโรงกลั่น หรือจากการนำเข้าเพื่อใช้ใน
ราชอาณาจักร และบรรจุก๊าซดังกล่าวในถังก๊าซหุงต้ม เพื่อขายหรือจำหน่าย ไม่ต้องทำคำรับรอง
สำหรับก๊าซส่วนที่นำไปบรรจุในถังก๊าซหุงต้ม เพื่อขายหรือจำหน่ายนั้น

ข้อ 18 ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากผู้ค้าน้ำมันตามข้อ 16 ขายหรือจำหน่ายก๊าซให้แก่

- (1) ผู้บรรจุก๊าซ
- (2) สถานีบริการ

ข้อ 19 ผู้บรรจุก๊าซต้อง

- (1) ไม่ซื้อหรือรับก๊าซจากผู้ใด นอกจากผู้ค้าน้ำมันตามข้อ 16
- (2) บรรจุก๊าซที่ซื้อหรือได้มาจากผู้ค้าน้ำมันตามข้อ 16 ในถังก๊าซหุงต้ม จะขาย
หรือจำหน่ายก๊าซนั้น หรือนำก๊าซนั้นไปใช้ในการอื่น ก่อนบรรจุในถังก๊าซหุงต้มมิได้
- (3) ทำคำรับรองตามข้อ 17 วรรคสอง มอบให้แก่ผู้ค้าน้ำมันตามข้อ 16 ซึ่งเป็น
ผู้ขายหรือจำหน่ายก๊าซ พร้อมกับการรับมอบก๊าซนั้น

ข้อ 20 เจ้าของสถานีบริการต้อง

- (1) ไม่ซื้อหรือรับก๊าซจากผู้ใดนอกจากผู้ค้าน้ำมันตามข้อ 16
- (2) ไม่ขายหรือจำหน่ายก๊าซเป็นเชื้อเพลิง สำหรับยานพาหนะในวันและเวลาที่
ทางราชการ กำหนดห้ามสำหรับขาย หรือจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับยานพาหนะ

ข้อ 21 ห้ามมิให้ผู้ใดนำก๊าซที่บรรจุในถังก๊าซหุงต้ม ไปใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับ
ยานพาหนะ หรือถ่ายก๊าซออกจากถังก๊าซหุงต้ม นอกสถานที่บรรจุก๊าซ ไม่ว่าจะกระทำด้วย
วิธีการใดๆ ทั้งสิ้น

ข้อ 22 ในกรณีที่มีการซื้อหรือได้มาซึ่งก๊าซจากผู้รับสัมปทานตามกฎหมาย ว่า
ด้วยการปิโตรเลียม ซึ่งเป็นผู้ผลิตได้จากการแยกก๊าซธรรมชาติ ให้ผู้ซื้อหรือได้มาซึ่งก๊าซนั้น ส่ง
เงินเข้ากองทุน หรือขอรับเงินชดเชยจากกองทุน ในอัตราที่คณะกรรมการกำหนด
การส่งเงินเข้ากองทุนหรือการขอรับเงินชดเชยจากกองทุนตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่น
รายการแจ้งชนิดและปริมาณก๊าซดังกล่าว แก่ผู้รับชำระค่าภาคหลวงก๊าซ พร้อมกับการชำระ
ค่าภาคหลวงสำหรับก๊าซ (ถ้ามี) ทั้งนี้ตามระเบียบที่กรมทรัพยากรธรณีกำหนด

ข้อ 23 ในกรณีที่ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติน้ำมันเชื้อเพลิง
พ.ศ. 2521 ขายน้ำมันเชื้อเพลิงให้แก่ผู้ซึ่งนำน้ำมันเชื้อเพลิงนั้นไปใช้เป็นวัตถุดิบ หรือผู้นำเข้า
น้ำมันเชื้อเพลิง เข้ามาใช้เป็นวัตถุดิบในโรงกลั่น ยกเว้นที่ใช้เป็นเชื้อเพลิง

(1) ถ้าเป็นน้ำมันเชื้อเพลิงที่ต้องส่งเงินเข้ากองทุน ให้ผู้ค้าน้ำมันซึ่งขายหรือผู้ซึ่งนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงนั้น ได้รับการยกเว้นไม่ต้องส่งเงินเข้ากองทุน แต่ถ้ามีการส่งเงินเข้ากองทุนแล้ว ให้ขอคืนได้

(2) ถ้าเป็นน้ำมันเชื้อเพลิงที่จะได้รับเงินชดเชยจากกองทุน ไม่ให้ผู้ค้าน้ำมันซึ่งขายหรือผู้ซึ่งนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงนั้น ได้รับเงินชดเชย แต่ถ้ามีการได้รับเงินชดเชยจากกองทุนแล้ว ให้ส่งเงินคืนกองทุน

การขอรับยกเว้นไม่ต้องส่งเงินเข้ากองทุน การขอคืนเงินที่ส่งเข้ากองทุน และการส่งเงินคืนกองทุนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบของกรมสรรพสามิต หรือระเบียบของกรมศุลกากร แล้วแต่กรณี

ข้อ 24 ในกรณีที่ต้องส่งเงินเข้ากองทุนตามคำสั่งนี้ ถ้าผู้มีหน้าที่ส่งเงินเข้ากองทุน ไม่ส่งเงินเข้ากองทุน ส่งเงินเข้ากองทุนไม่ครบตามจำนวนที่ต้องส่ง หรือไม่ส่งเงินคืนกองทุนภายในเวลาที่กำหนด ให้กรมสรรพสามิตสำหรับผู้ผลิตน้ำมันเชื้อเพลิง ณ โรงกลั่นและจำหน่ายเพื่อใช้ในราชอาณาจักร และผู้ส่งออกน้ำมันเชื้อเพลิง และกรมศุลกากรสำหรับผู้นำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง และผู้ซึ่งขายหรือจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง ให้แก่เรือเพื่อใช้เดินทางออกนอกราชอาณาจักร แล้วแต่กรณี เป็นผู้ดำเนินการให้มีการดำเนินคดี ตามกฎหมายว่าด้วยการแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิงโดยเร็ว

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ส่งเงินเข้ากองทุน ไม่ส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่ง หรือส่งภายหลังระยะเวลาที่กำหนด ไม่ว่าจะถูกดำเนินคดีหรือไม่ ให้เสียเงินเพิ่มในอัตราร้อยละสามต่อเดือน ของจำนวนเงินดังกล่าว ทั้งนี้ นับแต่วันที่ครบกำหนดส่ง และให้ถือว่าเงินเพิ่มนี้ เป็นเงินที่ต้องส่งเข้ากองทุนด้วย

ในการคำนวณระยะเวลาตามวรรคสอง เศษของเดือนให้นับเป็นหนึ่งเดือน

ข้อ 25 เงินที่ส่งเข้ากองทุน และเงินชดเชยที่ได้รับจากกองทุนตามคำสั่งนี้ ให้ถือเป็นรายจ่ายหรือเงินได้ แล้วแต่กรณี ตามประมวลรัษฎากร

ข้อ 26 การขอรับเงินชดเชยตามคำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ยกเลิกโดยคำสั่งนี้ หากมิได้กระทำภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับ ห้ามมิให้ปลัดกระทรวงการคลังรับไว้พิจารณา

ข้อ 27 บรรดาคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ถูยกยกเลิกตามข้อ 1 แห่งคำสั่งนี้ รวมทั้งระเบียบและประกาศที่ออกตามคำสั่งดังกล่าว ให้ใช้บังคับต่อไปสำหรับกรณีที่มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว รวมทั้งการส่งเงินเข้ากองทุน และการขอรับเงินชดเชย และการจ่ายเงินจากกองทุนตามคำสั่งนั้นก่อนวันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับด้วย

ข้อ 28 ในกรณีที่มีปัญหาในการตีความเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำสั่งนี้ ให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง นำเสนอคณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัย และให้คำวินิจฉัยดังกล่าวเป็นที่ยุติ

ข้อ 29 คำสั่งนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2540 เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2540

(ลงนาม) พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ
(ชวลิต ยงใจยุทธ)
นายกรัฐมนตรี

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม 114 ตอนที่ 84ง ลงวันที่ 22 กันยายน
พ.ศ. 2540